

NOVA SCOTIA DUCK TOLLING RETRIEVER CLUB NEDERLAND

Raad van Beheer

Erkende Rasvereniging

Raad van Beheer

Deelnemer Pilot

www.tollertales.eu

Indien uw interesse uitgaat naar een Nova Scotia Duck Tolling Retriever (pup of herplaatser) neem dan contact op met het Tollerinformatiepunt.

Het Tollerinformatiepunt geeft u alle informatie over aanschaf, training en verzorging en kan u in contact brengen met fokkers die volgens de richtlijnen van de Tollerclub fokken teneinde het ras zo gezond mogelijk te houden.

Secretariaat

Sleedoornlaan 23
6841 AB ARNHEM
secretariaat@tollertales.nl

Ledenadministratie

Leidijksweg 2
9695 CR BELLINGWOLDE
ledenadministratie@tollertales.nl

Tollerinformatiepunt
Mevrouw Barbara Zeeman
033-4943476
tollerinfo@tollertales.nl

Nova Scotia Duck Tolling Retriever Club Nederland

Koop en verkoop van dieren

Inleiding

We staan niet dagelijks stil bij alle juridische handelingen die we plegen en dat is maar goed ook. Maar iedere keer dat u een brood koopt bij de bakker, gaat u formeel een koopovereenkomst aan met die bakker. U krijgt het brood, de bakker het geld. Als het goed is staat u langer stil bij de aanschaf van een huisdier, dan bij het kopen van een halfje wit. Want een huisdier moet u langer plezier verschaffen. Als het brood na een halve dag al verschrompeld is, brengt u het uiteraard terug. Maar wat doet u als dat schattige pupje drie dagen nadat u hem heeft gekocht, sterft aan een virusziekte? Of als het door u aangeschafte paard aan een zo ernstige botafwijking lijdt, dat laten inslapen de beste oplossing is? Wat dan? Welke rechten en plichten hebt u als koper, en welke als verkoper? Voorkomen is beter dan genezen. Handel dus zorgvuldig en koop een dier niet bij iedereen en altijd met een contract.

Koop is een overeenkomst

'Koop' is volgens artikel I van boek 7 van het Burgerlijk Wetboek 'de overeenkomst waarbij de een zich verbindt een zaak te geven en de ander om daarvoor een prijs in geld te betalen'. In tegenstelling tot wat vaak gedacht wordt, komt een overeenkomst niet tot stand door de ondertekening van een stuk, zoals een contract, maar op het moment dat er wilsovereenstemming tussen koper en verkoper is bereikt. Zodra u zegt: 'Ik neem hem' of woorden van gelijke strekking bezigt en de verkoper zegt: 'akkoord', dan is er in principe een geldige overeenkomst tot stand gekomen.

Tip:

Ga niet te snel akkoord met de aan- of verkoop van een dier, maar heb het eerst nog eens uitgebreid over de voorwaarden waaronder u het beest wilt aanschaffen. Zoals uit de rest van dit hoofdstuk blijkt, verdienen meer details de aandacht dan alleen de bepaling van de koopprijs!

Hoewel we u niet te veel willen lastigvallen met allerlei ingewikkelde bepalingen uit het Burgerlijk Wetboek (verder: BW), is het toch van belang dat u begrijpt dat een dier een roerende zaak is. Dat heeft niets met de vertedering te maken die u voelt als u een schattig puppy ziet. Het wil zeggen dat een dier juridisch gezien een ding is, vergelijkbaar met een boek of een auto. En dezelfde regels die van toepassing zijn op de koop van een auto, gelden voor de koop van een dier. Dat heeft zo de nodige consequenties. Zo kocht een man een aantal jaren geleden een kudde ooien. Hij had al een ram en wilde met deze ram en de aangekochte ooien gaan fokken. Dat leek allemaal te lukken. Hij schrok zich echter een hoedje toen de lammeren geboren werden. Geen van de lammeren bleek ogen te hebben en zo zat de man met een hok vol blinde lammeren. Uit eerdere fokervaringen was hem gebleken, dat de ram lammeren met normale ogen kon verwekken. De oorzaak van het probleem moest dus bij de ooien worden gezocht. Hij nam contact op met de vorige eigenaar van de ooien en stelde voor de koop te ontbinden. De verkoper weigerde dit. De koper had schapen gekocht om mee te fokken, zo stelde de verkoper, en dat was gelukt. De schapen hadden immers lammeren? De zaak kwam voor de rechter. Deze oordeelde dat de verkoper het in principe bij het rechte eind had. De verkoper had vruchtbare ooien verkocht aan de koper. Bovendien zou de koper tijdens de verkoop hebben verklaard dat hij de lammeren die uit de ooien zouden worden gefokt, wilde afmesten voor de slacht. Voor dat doel hebben lammeren, zo redeneerde de rechter, geen ogen nodig. Ook een blind lam kun je afmesten en slachten. De vordering tot ontbinding van de koop werd afgewezen.

Conformiteit

Als u een koelkast koopt, dan moet het apparaat de melk koud houden. Iets vergelijkbaars geldt voor een dier: een beest dat gekocht wordt moet geschikt zijn voor 'normaal gebruik'. Het BW vertaalt dat juridisch zo dat 'de afgeleverde zaak aan de overeenkomst moet beantwoorden'. Dit noemt men 'conformiteit'. Een conform product is datgene wat je er bij de koop van verwachtte of mocht verwachten. Dat wil zeggen dat in eerste instantie het beest gezond moet zijn: anders kan hij niet normaal functioneren. In de tweede plaats betekent dit, dat het dier geschikt moet zijn voor het normale gebruik dat je ervan maakt. Zo mag je van een hond normaliter verwachten dat hij geschikt is om als huisdier te dienen. Dit alles gaat natuurlijk niet op voor degene die bewust een beest met een 'gebrek' koopt. Voor hem is het gebrekkige dier een conform product. De paardenslager die het kreupele paard koopt voor de slacht, koopt met een andere intentie dan de doorsnee springruiter en 'Verwacht' dus andere eigenschappen van een dier dan die springruiter. In de tweede plaats regelt deze wetsbepaling dat het dier ook geschikt moet zijn voor het 'bijzondere gebruik' dat de koper er blijkens zijn mededelingen aan de verkoper, van wil gaan maken. Als een koper duidelijk maakt dat hij expliciet een paard wil dat geschikt is voor dressuur en de verkoper wil hem dat garanderen, dan moet het geleverde paard ook daadwerkelijk geschikt zijn voor dat bijzondere gebruik. Twee dingen zijn dus van belang bij conformiteit:

1. In de eerste plaats moet de verkoper het dier geschikt achten voor 'normaal gebruik', zodat hij een normaal dierenleven lang meekan. In ieder geval kan de verkoper mededeling doen van de bijzonderheden die hem zijn opgevallen aan het te verkopen dier.

2. Ten tweede zijn van belang de mededelingen van de koper aan de verkoper omtrent de eigenschappen die de koper van het dier verwacht en daaraan gekoppeld de mededelingen van de verkoper omtrent de aanwezigheid van deze eigenschappen (mededelingsplicht). Van de koper mag bovendien verwacht worden dat hij wel goed uit zijn doppen kijkt en zich geen Vlaamse reus voor een dwergkonijn laat verkopen. Dat betekent, bijvoorbeeld, dat hij actief moet vragen naar de ouderdieren. De koper heeft een zogenaamde onderzoeksplicht.

Casus

Dhr. W. kocht het veulen Anke om er in de toekomst mee te gaan fokken. Eenmaal volwassen bleek de merrie onvruchtbaar. W. wilde de koop ontbinden, maar de verkoper weigerde daaraan mee te werken. De merrie Anke zou in een slechte conditie zijn en dat zou de fokproblemen veroorzaken, aldus de verkoper. De Leeuwardense rechter verdiepte zich in de vraag wat het 'normale gebruik' van de merrie Anke zou moeten omvatten en wat niet. Om te kunnen beoordelen wat tot 'normaal gebruik' van een merrie als Anke behoort, moest eerst worden gekeken wat verkoper en koper daarover tijdens de kooptransactie hadden afgesproken. Dit leverde een probleem op, want de koper overleed gedurende het proces. Vandaar dat de Rechtbank heeft geprobeerd de gang van zaken zo goed mogelijk te reconstrueren. Anke is destijds als stamboekveulen gekeurd. Daarbij zijn geen lichamelijke gebreken aan het licht gekomen. Op basis hiervan oordeelde de rechter dat het aannemelijk is, dat het dier geschikt zou zijn om te berijden en als trekdier te gebruiken, vormen van 'normaal gebruik' van een paard. Het vermogen om nakomelingen te verkrijgen achtte de rechter echter niet vanzelfsprekend: hij vindt het 'een feit van algemene bekendheid dat mensen en dieren niet altijd zonder meer geschikt zijn voor het verkrijgen van nakomelingen'. Daaruit vloeit volgens de rechter voort dat degene die een merrieveulen koopt met het oogmerk om er in de toekomst mee te fokken, een nader daarop gericht lichamenlijk onderzoek moet laten verrichten. Tevens vindt hij het logisch, dat deze 'bijzondere geschiktheid', die de koper blijkbaar zo belangrijk vindt, in een schriftelijke koopovereenkomst wordt vastgelegd. Nu dat allemaal niet gebeurd is, heeft de koper een onverantwoord groot risico genomen en dat blijft in dit geval voor zijn rekening komen.

Bron: Hof Leeuwarden, 24 juli 2002, Rolnummer 0000435.

En zo is het vermogen om nakomelingen te verkrijgen plotseling een eigenschap geworden, waar we niet meer automatisch op mogen vertrouwen ('normaal gebruik'), maar een 'bijzondere eigenschap' die expliciet tijdens de koop overeen moet worden gekomen ('bijzonder gebruik'). We kunnen ons echter voorstellen dat deze uitspraak niet van toepassing is voor alle diersoorten en in alle gevallen: als een konijn zou zijn verkocht, dan zou het oordeel over het 'normale' vermogen om met een dier te kunnen fokken misschien in een ander daglicht hebben gestaan. Het vermogen tot voortplanten van een konijn is immers spreekwoordelijk!

Mededelings- en onderzoeksplicht

De koper mag een onderzoeksplicht hebben, op de verkoper rust de verplichting om alle informatie te verschaffen waarvan hij redelijkerwijs moet vermoeden dat ze van belang is voor de beslissing van de koper om tot koop over te gaan. Dit kan gaan over de aard van het dier of de diersoort dat ten verkoop wordt aangeboden, maar hij hoort ook vragen te stellen naar de specifieke leefsituatie van de koper. Aan die mededelingsplicht zit ook een soort van onderzoeksplicht verbonden. Dit blijkt uit de navolgende casus.

Casus

In een koopgeschil over een pup van het ras Mastino Napoletano gaat de Leeuwarder kantonrechter uitgebreid op de vraag in welke eigenschappen de koper van de hond mocht verwachten en doet daarbij opmerkelijke constatering over de mededelingsplicht van de verkoper. "De kantonrechter overweegt het volgende: een feit van algemene bekendheid is dat het Mastino-ras onder de gevaarlijke honden dient te worden geschaard. Op grond van dat feit had de koper rekening moeten houden met eventuele problemen met de door haar aangeschafte pup. Echter, de kantonrechter is van oordeel, dat het gezien de aard van het ras, het feit dat het gezin (kopers; red.) jonge kinderen heeft, en zeker ook op grond van het feit dat het om een dier gaat en niet om een ding dat bij niet functioneren kan worden omgeruild, het op de weg van de fokker had gelegen om de koper zorgvuldig te adviseren en te begeleiden zowel bij, als na de aankoop van de pup. De kantonrechter is van oordeel dat de fokker, als fokker van een gevaarlijk ras, een bijzondere mate van verantwoordelijkheid heeft zowel naar de kopers van een pup, als ook naar de pup zelf".

Bron: Ktr. Leeuwarden d.d. 14 augustus 2001, zaaknr. 88662 / cv fonn 01-1463.

Het belang van deze uitspraak zit hem met name in de oordelen van de kantonrechter over de verplichtingen van een verkoper van een 'gevaarlijk ras'. Je zou de lijn van deze uitspraak kunnen doortrekken, niet alleen naar verkopers van andere 'gevaarlijke' hondenrassen, maar ook naar verkopers van 'gevaarlijke dieren'. Als we het oordeel van deze kantonrechter op die manier bekijken, dan heeft de verkoper van een in potentie gevaarlijk dier 'een bijzon-

dere mate van verantwoordelijkheid' bij het verkopen van een dergelijk dier. Hij zou bij de verkoop ook moeten kijken naar de situatie waarin het dier terechtkomt. Dit zou betekenen dat op de verkoper van een 'gevaarlijk' dier een vergaande plicht rust om te onderzoeken of de kopende partij wel weet waar ze aan begint, qua persoon wel 'geschikt' is voor het houden van dit specifieke dier en of de gezins- en huisvestingssituatie van de koper wel toereikend zijn voor het houden van dit dier. De rechter constateert immers ook de 'bijzondere verantwoordelijkheid' die de verkoper heeft ten opzichte van het te verkopen dier.

Waar koopt u een dier?

Onderdeel van die onderzoeksplicht is dat u zich overtuigt van de kwaliteit van de verkoper. Als het gaat om de aanschaf van bepaalde exotische of bijzondere dieren, dan dient u zich ervan te vergewissen dat de handelaar ook daadwerkelijk in deze dieren mag handelen. Vergelijkbare eisen mag u stellen aan iedere andere verkoper van een dier. Koop een hond niet op de vogeltjesmarkt, maar ga naar een goede fokker. Hier begint feitelijk uw (juridische) onderzoeksplicht als koper; als u op de verkeerde plek en om de verkeerde reden ('ach wat zielig') een dier koopt, dan zit de kans er in dat u geen verhaal hebt op de verkoper op het moment dat er 'iets' met het dier blijkt te zijn.

Tips voor de aanschaf: zorgvuldigheid

Zorgvuldigheid is een belangrijk begrip dat we overal in het burgerlijk recht tegen komen. Wanneer bent u zorgvuldig, of liever gezegd, wanneer bent u niet zorgvuldig? Dat is niet in zijn algemeenheid te zeggen. Zorgvuldigheid is in feite een maatschappelijke norm die aan iedereen de plicht oplegt om zo goed mogelijk met anderen om te gaan. De zorgvuldigheid die in acht moet worden genomen, hangt onder meer af van de situatie waarin men verkeert, van een inschatting van de kennis en capaciteiten van de partij waarmee wordt onderhandeld en van een inschatting van de gevolgen die een bepaalde handeling kan hebben. In zijn algemeenheid: zorg dat u een aantal boeken heeft gelezen over zaken als verzorging en huisvesting van de diersoort die u op het oog heeft. Dit stelt u in staat de juiste vragen te stellen aan de verkoper. Probeer, als dat in uw aankoop situatie relevant is, bij minimaal drie potentiële verkopers langs te gaan: beoordeel de verschillen in benadering van hun omgang met het te verkopen dier, hun bedrijfssituatie en laat uw algemene indruk meewegen in het besluit om ergens al dan niet tot aanschaf van een dier over te gaan. Stel vragen over de opfok van het dier:

- Kent de verkoper de gezondheidsgeschiedenis?
- Zijn er (objectieve) gegevens over de gezondheid van het beest en eventueel van de ouderdieren (bijvoorbeeld dierenartsverklaringen, onderzoeksuitslagen)?
- Welke verwachtingen heeft u ten aanzien van het te kopen dier: wil de verkoper u bepaalde eigenschappen garanderen?
- Is het mogelijk voor de aanschaf het dier te laten beoordelen door een dierenarts?
- Neem als het even kan een 'deskundige' mee. Twee zien meer dan één.

Tips voor de aanschaf: koop met schriftelijk contract en/of gedateerde en ondertekende kwitantie

Als u overgaat tot de aanschaf van een wat duurder (huis)dier, vraag dan om een schriftelijke overeenkomst, een koopcontract. Een contract is geen wondermiddel, maar kan wel veel problemen voorkomen. In een contract worden de rechten en plichten van koper en verkoper vastgelegd. Een rechter zal het contract accepteren als er geen onredelijke bepalingen in zijn opgenomen. Wees niet bang een aantal afspraken aan het contract toe te voegen die u zelf belangrijk vindt, maar die u niet terugvindt in de u door de verkoper aangeboden versie. Houd het volgende in uw achterhoofd: er kan beter te veel worden geregeld dan te weinig. Als u geen contract durft te vragen voor de aanschaf van een cavia, zorg dan in ieder geval voor een ondertekende en gedateerde kwitantie waarop staat dat u een cavia heeft gekocht, van wie en hoeveel u voor het dier heeft betaald.

Kopen met een contract

Het verschil tussen een contract en een mondelinge afspraak is dat in een contract op papier is vastgelegd wat mondeling is afgesproken. Een mondelinge overeenkomst is even rechtsgeldig als een schriftelijke. Maar een schriftelijk contract laat geen misverstanden bestaan over de inhoud van de overeenkomst en kan bij een eventuele juridische procedure bewijsproblemen voorkomen.

In Nederland kennen we contractsvrijheid. Dat wil zeggen dat we in principe in een contract mogen regelen wat we willen. Uiteraard is niet alles acceptabel. Het zou ook wat raar overkomen als u in een geldig contract met mijn buurman zou kunnen bepalen dat u morgen mijn dwerggeiten mag neerschieten tegen betaling van € 2100,00 per afgeschoten dier. Het Burgerlijk Wetboek bepaalt de grenzen van wat je in een contract kunt regelen. In de eerste plaats stelt de wet zelf grenzen. In een contract mogen geen bepalingen worden opgenomen die in strijd zijn met dwingend recht. Een bepaling dat de verkoper te allen tijde gerechtigd is het huis van de nieuwe eigenaar binnen te treden, om de leefomstandigheden van het dier te controleren, staat misschien leuk in een contract, maar er komt juridisch geen betekenis aan toe als de nieuwe eigenaar u de toegang tot zijn woonhuis weigert. Hij mag dat immers op grond van de wet doen. Een andere, wat vagere, grens voor de contractsvrijheid vormen de redelijkheid en de billijkheid. Een tussen partijen gemaakte afspraak is niet van toepassing als dat gezien de omstandigheden naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar zou zijn. Niemand mag het onmogelijke verlangen in een contract.

Inhoud van het contract

In de eerste plaats regelt men in het contract datgene waarom het gaat: dat het gaat om een koopovereenkomst en het voorwerp van de overeenkomst wordt nader omschreven. Het lijkt logisch, maar de volgende stap is het regelen van de voorwaarden waaronder de koop tot stand is gekomen. De prijs, de datum waarop de aflevering (overdracht) van het dier zal plaatsvinden en eveneens treft u in het voorbeeldkoopcontract een bepaling aan, die gaat over het verstrekken van 'handgeld'. Handgeld is het bedrag dat betaald wordt voordat het beest daadwerkelijk geleverd wordt, bijvoorbeeld tijdens de bezichtiging van het dier, waar wordt besloten tot de aanschaf. In de paarden-, honden- en exotenhandel komt het gebruik van handgeld nog wel eens voor.

Er wordt in het voorbeeldcontract van uitgegaan dat het dier wordt gekocht aan huis bij de verkoper en aldaar moet worden afgehaald op een nader te bepalen datum. Uiteraard kunnen ook andere leveringsplaatsen worden opgenomen. Het is echter wel van belang vast te leggen wanneer en op welke plaats het dier wordt afgeleverd, nadat de koopovereenkomst is getekend. Als er verschil zit tussen het tijdstip van aankoop en de daadwerkelijke aflevering (overdracht) van het dier, dan moet de overgang van het risico voor ziek worden of doodgaan van het dier worden geregeld. In het voorbeeldcontract gaat het risico van verkoper op koper over op het moment van aflevering. Uiteraard dienen bij de overdracht van het dier ook de bijbehorende documenten over te gaan in eigendom, zoals een vergunning of ontheffing bij exoten, het afstammingsbewijs (de stamboom) en dierenartsverklaringen. Binnen een goed koopcontract is een conformiteitsregeling opgenomen. De koper moet aangeven wat hij van het dier verwacht en de verkoper geeft aan of hij bijzondere eigenschappen kan of wil garanderen. Het contract is ook de plaats om te bepalen wat er moet gebeuren als het dier onverhoopt niet de eigenschappen vertoont waarvoor het gekocht was. Als een hond verkocht wordt als jachthond en de verkoper verklaart dat het gaat om een hond met uitstekende jachteigenschappen, dan is er een probleem als hij er bij het eerste het beste schot vandoor gaat. Aan de andere kant behoeft niet van de verkoper te worden verwacht dat hij te allen tijde kan worden aangesproken als het dier niet voldoet aan de verwachtingen van de koper. Artikel 9 regelt dat de koper zo spoedig mogelijk nadat hij constateert dat het dier niet de gewenste eigenschappen bezit, contact opneemt met de verkoper van het dier. Onderdeel van de conformiteit is ook de gezondheid van het gekochte dier. Het dier moet immers, naast voor bijzonder gebruik geschikt zijn, of tussen koper en verkoper afgesproken eigenschappen bezitten, ook geschikt zijn voor normaal gebruik. Onderdeel daarvan is het beschikken over een goede gezondheid. En omdat de kans groot is dat de koper geen dierenarts is, is het goed om te regelen dat een deskundige de gezondheid van het gekochte dier beoordeelt. Of dat voor of na de koop plaatsvindt en of koper of verkoper de kosten van geneeskundig onderzoek moeten dragen kan apart worden geregeld. Voor sommige diersoorten (bijvoorbeeld paarden) is het inmiddels gebruikelijk dat voor een koopovereenkomst wordt gesloten, zowel een röntgenologisch (been- en botafwijkingen) als een klinisch onderzoek (soort aanstellingskeuring) door een dierenarts wordt verricht. De resultaten van dit onderzoek kunnen schriftelijk worden vastgelegd. Zorg ervoor dat de keuringsdierenarts de documenten dateert, ondertekent en voorziet van een stempel van zijn praktijk en voeg die verklaringen bij het contract. Ten slotte wordt in het contract bepaald dat de koper van het dier het beest goed moet verzorgen en onderhouden en dat het Nederlands recht van toepassing is op de koopovereenkomst. Vooral als handel wordt gedreven met een buitenlandse partij is een dergelijke van toepassingverklaring van een rechtssysteem van belang.

Let op:

In veel gevallen zal een redelijk contract kunnen voorkomen dat een van de partijen naar de rechter stapt.

Aankoopkeuringen

Gelukkig is het al bijna een gewoonte om bij een aankoop van een 'duur dier', zoals een paard, een aankoopkeuring te laten verrichten door een dierenarts. Zo'n keuring geeft inzicht in de fysieke toestand van het paard en als koper probeer je op deze manier een extra waarborg in te bouwen dat je geen 'kat in de zak' koopt. Wie de beslissing om een paard al dan niet te kopen feitelijk laat afhangen van de goedkeuring van het dier door de keurende dierenarts, stelt klaarblijkelijk erg veel vertrouwen in zijn (of haar) oordeel. Dan verwacht je dus ook dat de keuring zorgvuldig en deskundig wordt uitgevoerd.

Dierenarts als keuringsarts

(Dit onderdeel is een bewerking van een artikel dat eerder verscheen in De Hoefslag, uitgeverij BCM, Best)

Van de beoordelende dierenarts wordt nogal wat gevraagd als het gaat om een aankoopkeuring. Op basis van zijn bevindingen wordt besloten om al dan niet (soms een hoop) geld te besteden aan een dier. Maar een oordeel vellen over een gezondheidstoestand is vaak al niet eenvoudig, laat staan iets zeggen over een toekomstige gezondheidsontwikkeling. Je kunt er nou eenmaal niet inkijken! Wel is het in dit verband zinnig dat een keuringsdierenarts, voor zover mogelijk, zicht probeert te krijgen op de (ziekte)geschiedenis van het dier, zodat hij zich bij een aankoopkeuring nadrukkelijker kan richten op de kennelijk zwakke plekken. Hier ligt ook weer een taak voor de opdrachtgever tot keuring, veelal de potentiële koper. Probeer van de verkopende eigenaar inlichtingen te krijgen over de ziektegeschiedenis van het dier en vertel de verkregen informatie aan de keurende arts.

Keuring in twee delen

Een keuring bestaat, althans bij paarden, veelal uit een klinisch onderzoek en een röntgenologisch onderzoek. Bij veel andere diersoorten kan wellicht een klinische keuring volstaan. Het hangt natuurlijk ook af van de kwetsbare punten van een bepaalde diersoort, waar bij een aankoopkeuring extra aandacht aan moet worden besteed.

Ook kan het doel waarvoor het dier wordt aangeschaft van betekenis zijn voor de aard van het onderzoek dat een keuringsdierenarts moet verrichten. Bij de aanschaf van een dure dekkater zal bijvoorbeeld extra aandacht aan het voortplantingsapparaat worden besteed. Indien ook wordt gekozen voor röntgenologisch onderzoek, dan zullen de resultaten van deze twee keuringen in hun onderlinge samenhang moeten worden beoordeeld: de milde afwijking in het gangwerk, opgemerkt bij de klinische keuring, kan immers het gevolg zijn van een botgebrek in het been, dat werd geröntgend.

Zorgvuldige verslaglegging

Naast het feit dat de keuring zorgvuldig moet worden uitgevoerd, moet de dierenarts ook nauwkeurig de daartoe bestemde keuringsformulieren invullen. En indien voor de diersoort geen geschikt formulier voor handen is, dan zal de dierenarts moeten worden gevraagd zijn bevindingen op schrift te stellen. Daarbij zal hij expliciet aandacht moeten besteden aan de wijze van keuring en aan welke fysieke eigenschappen door hem specifiek zijn gecontroleerd. Even snel de personalia van de opdrachtgever en de identificatiegegevens van het dier opschrijven, om vervolgens het keurrapport te voltooien met 'geen afwijkingen' is geen wijze van verslaglegging van een keuring. Voor paarden zijn specifieke aankoopkeuringsformulieren beschikbaar. Deze kunnen ook dienen als uitgangspunt voor de verslaglegging van de aankoopkeuring van andere diersoorten. Het Veterinair Tuchtcollege (zie hieronder) hecht grote waarde aan zorgvuldige uitvoering van de keuring en correcte verslaglegging daarvan, daar niet-deskundige kopers en verkopers van dieren op het keuringsrapport moeten kunnen vertrouwen. Onjuiste of onzorgvuldige uitvoering van een keuring en onvolledige verslaglegging ervan kunnen leiden tot onjuist gebruik van de gekeurde dieren.

Het definitieve aanschafadvies

Ten slotte nog een waarschuwing voor zowel de keuringsdierenartsen, als degenen die gebruik (willen) maken van hun diensten. Van een dierenarts mag een eenduidig aanschafadvies worden gevraagd. Dit aanschafadvies moet echter worden gerelateerd aan het doel waarvoor het dier door de koper wordt aangeschaft. Dit onderschrijft nogmaals de noodzaak van het feit dat de koper niet alleen de verkoper het doel waarvoor het dier wordt aangeschaft duidelijk moet maken, maar ook de keuringsdierenarts. Zowel de verkoper, als de dierenarts kunnen dan een oordeel vellen over de geschiktheid van het dier voor het door de koper gewenste gebruik.

Het Veterinair Tuchtcollege toetst in een voor haar gebrachte zaak over de aankoopkeuring van een paard nauwgezet of de dierenarts in kwestie de richtlijnen uit het boek De veterinaire keuring van het paard van (de onlangs overleden) prof. dr. G. Wagenaar (wetenschappelijke uitgave Bunge, tweede herziene druk) wel heeft gevolgd. In Nederland worden aan de keuring van een paard duidelijk omschreven eisen gesteld. Zo dient de keuring bij voorkeur te geschieden in aanwezigheid van de opdrachtgever, waarbij de keuringsarts mondeling communiceert over zijn bevindingen. Het keuringsrapport wordt ter plaatse opgesteld. Van het beenwerk dienen 16 tot 18 röntgenfoto's te worden gemaakt van goede kwaliteit. De conclusie moet duidelijk zijn en niet voor meer dan één uitleg vatbaar, waarbij de schriftelijk gegeven conclusie overeenstemt met de mondeling gegeven conclusie. De conclusie dient gerelateerd te zijn aan het doel waarvoor het paard bestemd is.

Bron: VTC d.d. 10 oktober 2002, zaaknummer 2001/71.

Na de aanschaf

Een dierenhouder kan zich voorbereiden op een aantal zaken waar hij gedurende de tijd dat hij een dier in zijn bezit heeft, vast en zeker mee te maken zal krijgen. Zo zal het dier zo nu en dan naar de dierenarts moeten. En wellicht wilt u met het dier fokken, het vervoeren of meedoen met wedstrijden of evenementen. Voor een aantal diersoorten bestaan bovendien specifieke regels waaraan je als dierenhouder moet voldoen, bijvoorbeeld bij het verplaatsen van vee. Deze vinden voor een deel hun oorsprong in de uitbraken van besmettelijke veeziekten die we de laatste jaren hebben meegemaakt. De tijd dat je een ritse geit in een jutezak stopte en in de auto naar de bok kon vervoeren is definitief voorbij. Voor het houden van weer andere dieren zijn specifieke vergunningen vereist op grond van internationale beschermingswetgeving. Ook over dit recht treft u een hoofdstuk aan. Uw dier kan schade veroorzaken aan uw eigendommen of die van anderen. U moet daarom zeker even contact opnemen met uw verzekeringsadviseur, zodat u adequaat verzekerd bent. Soms blijft er echter sprake van eigen schuld en moet een deel van de kosten door u zelf gedragen worden.

Een belangrijk probleem dat na de aanschaf kan ontstaan, is de mogelijkheid dat het dier dat u kocht toch niet over de kwaliteiten beschikt waar u bij aanschaf van uit bent gegaan. Wellicht heeft u niet goed opgelet of heeft u de verkeerde veronderstellingen gehanteerd. Dan zult u gewoon van de overige eigenschappen van het dier moeten blijven genieten of over moeten gaan tot verkoop. Soms kunt u echter de koop ongedaan maken. Het navolgende gaat over al deze aangelegenheden.

Een 'Verborgen gebrek'?

U denkt op zorgvuldige wijze een paard te kopen. U komt terecht bij een handelaar en kijkt uw ogen uit. De handelaar kan u röntgenfoto's overleggen waaruit blijkt dat het paard geen gewrichtsafwijkingen heeft. U laat ook een dierenarts de foto's bekijken. Ook hij kan niets verontrustends vinden. U koopt het paard. Als het echter geleverd wordt, blijkt het kreupel te zijn. Een week later is hij dat nog. De dierenarts trekt dan een vernietigende conclusie: 'Het is artrose, meneer...' Wat nu?

Formeel beantwoordt het gekocht niet aan de overeenkomst als een dier een gebrek vertoont dat het niet zou mogen hebben. De verkoper pleegt door een dergelijk dier te leveren 'een toerekenbare tekortkoming in de nakoming van de overeenkomst', ook wel wanprestatie genoemd. Dit kan twee consequenties hebben: herstel van het ontbrekende, te vergoeden door de verkoper (bijvoorbeeld als het gebrek te herstellen is door een operatie) of de actie: dier terug, geld terug.

Consumentenkoop, of niet?

De regeling dat de arme koper moet worden beschermd tegen de boze verkoper hangt een beetje samen met de neiging die we in ons rechtsstelsel hebben om de 'zwakkere' partij te beschermen tegen de 'sterkere'. Dat zie je bijvoorbeeld ook in het huurrecht, waar de huurder wordt beschermd tegen de nukken van de verhuurder en in het arbeidsrecht, waar de werknemer in bescherming wordt genomen tegen willekeurig ontslag door de werkgever. Het principe is niet nieuw. Vandaar dat de consumentenkoopregeling zich richt op de koopovereenkomst die tot stand komt tussen een verkoper 'die handelt uit hoofde van zijn bedrijf of beroep' en een consument. De Consumentenkoop is een regeling van dwingend recht, er mag niet van afgeweken worden. De regeling is terug te vinden in boek 7 van het Burgerlijk Wetboek (verder: BW).

Handelen uit hoofde van beroep of bedrijf

De wet kent vele vage termen waarvan de uitleg vervolgens aan de rechter wordt overgelaten. Wanneer handelt iemand nu uit hoofde van beroep of bedrijf bij de verkoop van dieren? Dat de handelaar 'uit hoofde van zijn beroep' in dieren handelt en dus onder de consumentenkoopregeling valt, lijkt logisch. Maar wat moeten we denken van een fok- en africhtingsstal? Of van een professionele hobby-fokkerij? Is ook kweker die jaarlijks een paar schildpadden aan de man brengt, een zodanige professional dat hij onder de consumentenkoopregeling behoort te vallen? Meer vragen dan antwoorden helaas. In de jurisprudentie lijkt het erop dat de balans nogal sterk in het voordeel van de zogenaamd te beschermen koper is doorgeslagen. Hondenfokkers worden bijvoorbeeldal zeer snel geacht 'professional' te handelen. Bij verkoop van de pups en geschillen over gebreken bij de jonge honden worden zij, door de rechter, regelmatig onder de regels van het consumentenrecht gebracht. Het is waarschijnlijk dat voor fokkers van andere dieren, die met zekere regelmaat een dier verhandelen, hetzelfde geldt.

Consequentie van de regeling van de consumentenkoop is dat de *verkoper* moet bewijzen dat het dier het gebrek nog niet had toen het werd verkocht, in plaats van dat de *koper* het bestaan van het gebrek ten tijde van de koop moet bewijzen. Hij hoeft dit slechts aannemelijk te maken. De verkoper moet met overtuigender bewijs aantonen dat het dier het gebrek niet had. Als geen sprake is van consumentenkoop, moet de koper bewijs leveren waaruit blijkt dat het dier het gebrek ten tijd van de koop had, terwijl de verkoper kan stellen dat het dier geen gebrek had. Onder het regiem van de consumentenkoop vallen levert dus een bewijsvoordeel op voor de koper.

Van Z. kocht het paard Kai van vader S. Vader en zoon S. wonen in hetzelfde dorp. Zoon S. handelt bedrijfsmatig in vee. Het Paard werd getoond en verkocht op deze handelsstal. Naast vader S. speelde zoon S. een rol bij de verkoop van het paard Kai aan Van Z. Het dier blijkt een gebrek te vertonen en Van Z. vordert ontbinding van de koopovereenkomst op grond van de regels van het consumentenrecht. Vader S. stelt in de juridische procedure dat hij (en niet zijn in vee handelende zoon eigenaar was van het paard. Vader S. heeft het paard aan Van Z. verkocht. Niet zijn zoon Aangezien vader S. niet 'uit hoofde van zijn beroep of bedrijf' handelt in paarden, was volgens hem geen sprake van een consumentenkoop. De Kortgedingrechter dacht daar anders over, evenals het Gerechtshof in hoger beroep. Het Hof oordeelde dat: "hij (S). en zijn zoon tegenover Van Z. bij de verkoop van het paard een essentiële, verwisselbare en elkaar aanvullende rol hebben gespeeld". Daaruit vloeit volgens het Hof voort dat de koopovereenkomst dient te vallen onder de regels van de consumentenkoop "nu op grond van het vorenoverwogene onaannemelijk is dat het Van Z. toentertijd voldoende duidelijk was, of behoefte te zijn, dat alleen (vader) S. (en niet zoon S.) als verkoper optrad" en dat senior dus niet beroeps- of bedrijfsmatig handelde. De koop van Kai kon worden ontbonden en het aankoopbedrag moest worden terugbetaald aan Van Z.

Bron: Hof Amsterdam, 6 juli 1995, Rol nr. 466/95, TvC 1997, nr 1.

Ontbinden van de overeenkomst

Als een dier niet aan de overeenkomst beantwoordt, dan is het verhaal eigenlijk: geld terug, dier terug. U kunt natuurlijk ook een andere afspraak maken, bijvoorbeeld dat u het dier houdt en een deel van de aankoopkosten terugkrijgt. Een niet-conform dier is moeilijk door iets soortgelijks te vervangen (een rotte appel kan makkelijk voor een goede geruild worden, bij een hond ligt dat anders). U kunt niet een beroep doen op non-conformiteit en dus ontbinding van de overeenkomst vorderen, als het om een kleinigheid gaat.

U kunt ontbinding inroepen door een aangetekende brief aan de verkoper te sturen m daar uw constatering in neer te leggen, eventueel aangevuld met bewijsstukken zoals een dierenartsverklaring). Treed echter in alle gevallen eerst in overleg met de verkopende partij!

Alleen in geval van onwilligheid van de verkoper kan een vordering tot ontbinding van de overeenkomst worden ingediend bij de rechter. Als het bedrag dat u terug moet ontvangen niet hoger is dan € 5000, dan kunt u zich tot de kantonrechter wenden. Hiervoor is geen verplichte procesvertegenwoordiging (advocaat) nodig. Juridische hulp is echter wel gewenst. Als het aankoopbedrag, of het totale bedrag dat u vordert, hoger is, dan moet u zich tot een advocaat wenden en zult u uw vordering voor moeten leggen aan de arrondissementsrechtbank. In sommige geval-

len wordt in een koopovereenkomst vastgelegd, dat een geschil over de uitleg van de overeenkomst wordt voorgelegd aan een arbiter, of arbitragecommissie. Een arbiter is geen overheidsrechter, maar een geschil-beslechter die als zodanig, door de partijen die de overeenkomst sloten, is benoemd. Zie het navolgende voorbeeld.

Casus

De aanschaf van een rashond die niet volledig gezond blijkt te zijn, is geregeld het onderwerp van geschil tussen een koper en een fokker. Soms wordt een beroep gedaan op de overheidsrechter om het geschil te beslechten. Dat is vaak een tamelijk kostbare manier van handelen, omdat daarvoor veelal de hulp van een rechtskundig adviseur wordt gevraagd. Tevens duren geschillen bij de burgerlijke rechter nogal lang. Ook door middel van arbitrage kunnen geschillen worden opgelost. Bij arbitrage wordt een 'geschilbeslechter' door de partijen aangewezen. Het voordeel van arbitrage is dat één of meerdere 'lekenrechters', dikwijls bijgestaan door een jurist, een bindende uitspraak doen over het geschil. De kosten van arbitrage zijn doorgaans beperkt. Er kan een snel oordeel volgen en vaak wordt de uitspraak, door de inhoudelijke deskundigheid van de beoordeelaar, door partijen goed geaccepteerd. Bij uitspraak van 10 januari 2002 deed mr. F. Visser ('De rijdende rechter') in zijn hoedanigheid als bindend adviseur uitspraak in een geschil dat rees over de aanschaf van een Witte Herder. De Witte Herder Argos, gekocht door mevrouw N. van mevrouw M., bleek na ongeveer anderhalfjaar te lijden aan heupdysplasie (verder: HD), een aandoening waarvan bekend is dat zij mede een erfelijk bepaalde aandoening is. Ze heeft de hond moeten laten inslapen. Mevrouw N. vordert ontbinding van de overeenkomst wegens non-conformiteit van de hond. Ze stelt dat de hond lijdende was aan een erfelijke aandoening en derhalve niet de eigenschappen bezat die zij als koper op grond van de overeenkomst in redelijkheid mocht verwachten. Mevrouw M., de fokster, wilde de koopprijs niet volledig terugbetalen omdat haar geen verwijt kon worden gemaakt van het ontstaan van het gebrek. Beide ouderdieren waren gecontroleerd op HD en beide waren niet lijdend aan dit gebrek. Het oordeel van de arbiter is dat vast is komen te staan dat de hond lijdend was aan een erfelijk gebrek. Mevrouw N. had geen aanleiding om te vermoeden dat zulks het geval zou zijn. Alleen hierom al slaagt de vordering tot ontbinding van de koopovereenkomst. Het is hiervoor niet nodig dat mevrouw M. als fokster een verwijt kan worden gemaakt van het optreden van het gebrek. Het feit dat de hond aan HD leed is voldoende. De koopprijs moet derhalve worden terugbetaald. Dat de hond Argos al overleden is, en daarom niet kan worden teruggeleverd, kan mevrouw N. niet worden tegengeworpen, omdat er blijkbaar een noodzaak was om de hond te laten inslapen, gezien de ernstige pijnklachten.

Bron: Arbitrage uitspraak Mislukte Herder, zaaknummer S9-1545.

Nieuwe regeling consumentenkoop¹⁵

Deze consumentenbescherming, die in het 'oude BW' sinds 1992 al goed geregeld was, wordt nu nog verder uitgebreid, ten gevolge van de invloed van een Europese richtlijn 'betreffende bepaalde aspecten van de verkoop van en de garanties voor consumptiegoederen'¹⁶. Deze richtlijn moet verplicht worden omgezet in Nederlands recht. De wetgevingsprocedure, waarbij ons BW wordt aangepast, is in 2003 afgerond. Er is nu dus een nieuwe, aangescherpte regeling voor consumentenkoop, die de koper nog verdergaand in bescherming neemt bij non-conformiteit.

Mededelingen van 'voorschakels'

In de nieuwe wet wordt, zoals gezegd, de bescherming van de consument, in ons geval de particuliere koper van een dier, verder uitgebreid. Dat gebeurt in de eerste plaats, doordat de professionele verkoper ook verantwoordelijk wordt voor het doorgeven van mededelingen van een vorige verkoper, handelend in de uitoefening van beroep of bedrijf, omtrent eigenschappen van bijvoorbeeld een paard, dat nu wordt doorverkocht. Zo wordt de verkoper gebonden aan mededelingen van zogenaamde 'voorschakels'. Als tijdens de aankoop van het paard, door de nu als verkoper optredende partij, bepaalde feiten over het paard ter sprake zijn gekomen, bijvoorbeeld

¹⁵ Dit onderdeel is een bewerking van een artikel dat eerder verscheen in *De Hoefslag*, uitgeverij BCM, Best.

¹⁶ EG Richtlijn 99/44/EG, PbEG L 171.

een ziektegeschiedenis, een bepaalde blessure of een bepaalde garantie over kwaliteiten of eigenschappen, dan moet de verkoper deze kennis doorspelen aan de potentiële nieuwe koper. De wet maakt op deze uitbreiding van de mededelingsplicht een drietal uitzonderingen:

1. als de verkoper een bepaalde mededeling niet kende en ook niet behoorde te kennen (bijvoorbeeld als een eigenschap enkel en alleen blijkt uit een schriftelijke mededeling en deze werd niet door de vorige verkoper aan de nu als verkoper optredende partij overgedragen en hij kende het bestaan ervan ook niet);
2. als de verkoper een mededeling van de vorige verkoper expliciet heeft herroepen ('degene van wie ik het dier kocht zei wel dat het een braaf paard was, maar ik ben van mening dat het maar een kreng is');
3. als de beslissing om te kopen of niet te kopen, niet door de mededeling beïnvloed kan zijn.

Vermoeden van non-conformiteit

De wijziging van BW boek 7, artikel 18 lid 2 luidt als volgt: "Bij een consumentenkoop wordt vermoed dat de zaak bij aflevering niet aan de overeenkomst heeft beantwoord, indien de afwijking van het overeengekomene zich binnen een termijn van zes maanden na aflevering openbaart, tenzij de aard van de zaak of de aard van de afwijking zich daartegen verzet".

Uit de gehele opzet van deze bepaling blijkt wel dat de wetgever bij het gebruik van de term 'zaken' geen dieren op het oog heeft gehad. Laten we de hoofdregel maar eens vertalen naar een hond: op het moment dat je een zaak (hond) koopt, moet hij aan de overeenkomst beantwoorden (geschikt zijn voor normaal gebruik). Als op een later tijdstip blijkt dat de hond toch niet aan de overeenkomst beantwoordt, kan het voor de koper lastig te bewijzen zijn dat de oorzaak daarvan al bij de aflevering aanwezig was. Daarom heeft de wetgever besloten dat bij een consumentenkoop vermoed wordt dat de zaak (de hond) niet aan de overeenkomst beantwoordde, indien de afwijking van het overeengekomene zich binnen zes maanden na aflevering openbaart. Dit betekent concreet voor de koper dat hij bij een procedure voor de rechter over non-conformiteit:

1. moet stellen dat de hond niet aan de overeenkomst beantwoordt;
2. de afwijking moet benoemen;
3. moet stellen dat deze afwijking zich binnen zes maanden na aflevering van het dier voordeed.

Bij de verkoper ligt dan de plicht om te bewijzen dat de zaak bij aflevering wel aan de overeenkomst heeft beantwoord.

De wetgever heeft tegen dit wettelijk vermoeden van non-conformiteit echter twee relevante uitzonderingen geplaatst:

1. tenzij de aard van de zaak zich tegen dit vermoeden verzet, of
2. indien de aard van de afwijking zich ertegen verzet.

Uitzondering: de aard van de zaak

Als je iets koopt dat van bederfelijke aard is en je constateert na het verstrijken van de uiterste houdbaarheidsdatum dat de zaak niet aan de overeenkomst beantwoordt, dan kun je je niet meer baseren op het wettelijk vermoeden dat de zaak bij aflevering niet aan de overeenkomst heeft beantwoord. Als je een rietje sperma een week buiten het vloeibaar stikstof bewaart, dan is het geen wonder dat het zaad dood is. In dat geval verzet de aard van de zaak zich tegen toepassing van het wettelijk vermoeden van non-conformiteit.

Uitzondering: de aard van de afwijking

Wanneer verzet de 'aard van de afwijking' zich tegen het vermoeden van non-conformiteit? Bijvoorbeeld als de afwijking het gevolg is van handelingen van de koper zelf. Bij een videorecorder kun je je voorstellen dat de koper die hem heeft laten vallen, niet moet zeuren dat hij het niet meer doet. Bij dieren levert dit altijd een moeilijk strijdpunt op.

Zichtbare gebreken

Laten we als voorbeeld eens een zichtbaar gebrek noemen: duidelijke kreupelheid aan de rechter achterpoot. Als het beest al zichtbaar kreupel was tijdens de aflevering, dan verzet de aard van deze afwijking zich tegen het inroepen van non-conformiteit. De koper heeft het immers zelf kunnen zien en constateren? Dan moet je achteraf niet aankomen met een verklaring 'dat het beest niet aan de overeenkomst beantwoordt'. Stel echter dat de kreupelheid zich na de aflevering openbaart en dat deze terug te leiden is tot een erfelijk gebrek of een intrinsieke kwetsbaarheid van het dier (bijvoorbeeld een erfelijke afwijking, zoals heupdysplasie bij honden), dan kan het zichtbare gebrek toch leiden tot toepassing van het wettelijk vermoeden dat sprake is van non-conformiteit, ook al was ze niet bij aflevering zichtbaar.

Inwendige afwijkingen als gevolg van verkeerd gebruik of ernstige belasting van het dier

Tijdens het wetgevingsproces betrokken leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal deze discussie op het paard. We gebruiken dan ook opnieuw het paard als voorbeelddier. Paarden zijn kwetsbare dieren en verkeerd gebruik kan snel leiden tot kwetsuren. Het zou onterecht zijn, aldus de kamerleden, als op grond van de wettelijke regeling een verkoper, door verkeerd gebruik van het paard door de koper, toch gedwongen zou worden het dier terug te nemen. De minister van Justitie erkent dit, maar tekent hier bij aan dat het soms erg moeilijk is om vast te stellen of het gebrek nu is ontstaan door gebreken die bij het dier zelf moeten worden gezocht of door verkeerd gebruik van het dier.

Antedatering van gebreken

Tot nu toe is het gebruikelijk dat bij een geconstateerd gebrek een dierenarts of deskundige wordt ingeschakeld om te bepalen wanneer naar alle waarschijnlijkheid het gebrek zal zijn ontstaan. Dit noemt men 'antedatering van het gebrek'. Als dat leidt tot een antedatering tot een moment vóór de aflevering, dan kan de koop worden ontbonden wegens het niet aan de overeenkomst beantwoorden van het dier - maar soms ook niet. Als een gebrek immers het gevolg is van bijvoorbeeld een overgevoeligheid, dan kan het zijn dat het dier al ten tijde van de aflevering niet geschikt was voor normaal gebruik, en dus niet aan de overeenkomst beantwoordde. Het gebrek manifesteerde zich echter op een moment na de aflevering. "Of een dergelijke antedateringstermijn derhalve bepalend kan zijn voor de vraag of het dier aan de overeenkomst beantwoordt, zal afhankelijk zijn van de aard van de afwijking en de wetenschappelijke inzichten omtrent de waarschijnlijke, of mogelijke oorzaak, of oorzaken daarvan", aldus de minister van Justitie. De antedateringstermijn kan dus leiden tot het inroepen van de non-conformiteit door de koper, als de oorzaak van de afwijking van het paard een natuurlijke, of mede natuurlijke oorzaak heeft. Als de afwijking echter uitsluitend het gevolg kan zijn van een verkeerd gebruik van het paard, dan is met de antedateringstermijn te bewijzen dat het paard bij de aflevering al dan niet aan de overeenkomst beantwoordde. Hetzelfde geldt voor de bewijsfunctie van röntgenfoto's van kwetsbare delen van het paard, aldus andermaal de minister.

Flexibele antedateringstermijn

Hoe moet je nu omgaan met een antedatering van een geconstateerd gebrek, die de mogelijkheid laat bestaan dat het gebrek voor de aflevering al bestond, maar tevens niet uitsluit dat het gebrek na de aflevering kan zijn ontstaan? Ook hierbij geldt dat alle mogelijkheden (erfelijkheid e.d.) in ogenschouw moeten worden genomen. De nota van de minister geeft een diplomatiek antwoord: "Indien evenwel de afwijking louter het gevolg kan zijn van verkeerd gebruik van het paard en het gezien het gebruik van het paard voor de aflevering, naar wetenschappelijke inzichten, onwaarschijnlijk is dat de afwijking in die periode is ontstaan, dan zal de beantwoording van de vraag, of de verkoper daarmee in voldoende mate heeft bewezen dat het paard bij aflevering aan de overeenkomst beantwoordde, afhankelijk zijn van de mate van onwaarschijnlijkheid dat de afwijking voor de aflevering is ontstaan."

Conclusies

Voorlopige conclusies over de nieuwe koopregeling uit boek 7 van het Burgerlijk Wetboek, artikel 18 lid 2 en de eraan gekoppelde parlementaire behandeling: ¹⁷

17. Bronnen: Wet van 6 maart 2003, Staatsblad 2003, 110 Aanpassing van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek aan de richtlijn betreffende bepaalde aspecten van de verkoop van en de garanties voor consumptiegoederen en gerelateerde parlementaire stukken i.h.b. Kamerstukken I 2001/02, 27809, nr. 323b.

- Als een koper binnen zes maanden na aflevering gemotiveerd stelt dat een dier niet aan de overeenkomst voldoet, dan gaat de wet ervan uit dat het gebrek al bij aflevering aanwezig was.
- De verkoper moet het tegendeel bewijzen als de koper stelt dat het dier niet aan de overeenkomst beantwoordt.
- In principe moet binnen zes maanden na de aflevering door de koper actie worden ondernomen.
- Als de afwijking bewijsbaar het gevolg is van handelingen van de koper, dan hoeft het dier niet teruggenomen te worden door de verkoper.
- Als een gebrek zich na zes maanden manifesteert, is het kunnen inroepen van non-conformiteit afhankelijk van de 'aard van de afwijking'.
- Antedatering van het gebrek is een hulpmiddel voor het bewijzen van het niet bestaan van het gebrek bij aflevering, maar sluit niet uit dat toch sprake kan zijn van non-conformiteit.

Een en ander betekent dat de professionele dierenhandel in principe op punten achter staat als het tot een procedure over verborgen gebreken komt. Des te meer is het van belang om de conformiteit van het dier goed vast te leggen in een koopovereenkomst en dat ook te doen voor wat de koper verlangt van het dier en de verkoper meegeeft over de kwaliteiten van het gekochte dier.

Aanvullende schadevergoeding?

Kan de verkoper worden veroordeeld tot het betalen van meer kosten dan alleen het retourneren van het aankoopbedrag? Dit hangt af van de omstandigheden van het geval. Als de verkoper willens en wetens een dier heeft afgeleverd waar iets mee aan de hand is (of dit had moeten vermoeden), dan is er eerder kans op een aanvullende schadeplicht (bijvoorbeeld vergoeding van dierenartskosten), dan als een verkoper geprobeerd heeft correct te handelen. ¹⁸

18 HR 9 januari 1998, NJ 1998,272.

Bron:
Praktisch dierenrecht
Auteur Luuk Boerema
met medewerking van: laira Boissevain